

Problemy społeczne i zawodowe informatyki

WPPT 2019

M.Kutyłowski

Kontakt

- mirosław.kutyłowski@pwr.edu.pl, subject: [prawo].....
- Tel: 71 320 21 09 – mniej skuteczne
- Biuro: D1, pokój 214B
- ... w pierwsze czwartki miesiąca pracuję w Warszawie

Informacje online

- <http://kutyłowski.im.pwr.edu.pl> -- zawiera link do dydaktyki i dalej do strony wykładu
- Informacje tylko dla słuchaczy:
podstrona z loginem: student
i hasłem: shalom

Zaliczenia

- Kolokwia (1-godzinne) 1, 2, 3:
termin do ustalenia ze starostą roku
(preferowane: w czasie moich nieobecności)
- Zadania domowe do oddania (bez oceny,
ale zaliczenie każdego zadania konieczne
dla zaliczenia kursu)

Wymagania

- Umiejętności a nie pamięciowa znajomość materiałów.
- Najważniejsze: krytyczne myślenie, elastyczność, umiejętności analityczne
- Można korzystać z własnych materiałów na kolokwium.

Trudność

- Ostrzeżenie: kurs nie jest łatwy.
- Trudność tkwi nie w zrozumieniu treści (są znacznie trudniejsze rzeczy na WPPT), ale w umiejętności funkcjonowania w otoczeniu tych treści.
- To jest kurs bardziej „techniczny”, „logiczny” niż humanistyczny.

Trudność

- Kurs polegać będzie także na „zresetowaniu” spojrzenia na rzeczywistość
- Ważna precyzja i krytyczne spojrzenie
- Inwencja / kreatywność / ścisłość
- Inżynierskie podejście

Realia

- Sukces systemów IT bardzo zależy od analizy potrzeb i wymagań
- Dobre programowanie nie nadrobi braków, gdy cel źle wyznaczony
- Pierwsze pytanie: co należy zbudować (a nie jak)

Cel kursu

- Pomóc przeżyć...
- Szczególnie ważne w przypadku własnej działalności gospodarczej...
- ...

Optymistyczny scenariusz

- genialny pomysł na produkt
- założenie firmy
- lukratywny kontrakt z solidnym partnerem
- implementacja
- odbiór produktu, zapłata

→ 25-letni milioner

Realia – problem 1: umowa

Nieprecyzyjna umowa może doprowadzić do bankructwa:

- 1) nieokreślenie terminu odbioru produktu, nieokreślenie terminu zapłaty
- 2) przyjęcie pełnej i bezterminowej odpowiedzialności za bezbłędne działanie produktu (*umowa o dzieło*)
- 3) nieprecyzyjne określenie przedmiotu kontraktu

Realia – problem 2: patenty

Może się okazać że pomysł narusza patent(y):

- 1) przy sprzedaży produktu podpisujemy klauzulę o nienaruszaniu praw osób trzecich
- 2) pismo od Wielkiej Firmy o naruszeniu i praw patentowych z horrendalnymi żądaniami finansowymi
- 3) proces, wyrok za „piractwo”

Realia – problem 2a: patenty

Chcesz opatentować by chronić własne prawa:

- 1) ale to kosztuje ...
- 2) uzyskanie patentu trwa parę lat, w międzyczasie powstają lepsze rozwiązania
- 3) napisanie wniosku patentowego to ciężka praca
- 4) ale pomysłu/algorytmu i tak nie opatentujesz w Polsce (inaczej niż na całym świecie)

Realia – problem 3: prawo autorskie

Korzystamy z bibliotek oprogramowania, itp.:

- 1) okazuje się, że biblioteka z licencją nie do komercyjnego wykorzystania
- 2) na gruncie prawa autorskiego oskarżenie, dotkliwe sankcje finansowe (*zobaczycie szczegóły*) i w konsekwencji bankructwo

Realia – problem 4: open source

Korzystamy z produktów open source:

- 1) Licencja open source do korzystania nakazuje nam przekazywać produkt na tych samych zasadach open source
- 2) Klient kupuje jeden egzemplarz i ...
rozdaje wszystkim za darmo
– nic nie możemy zrobić ...

Realia – problem 5: ochrona danych osobowych

Produkt nie zapewnia dostatecznej ochrony danych osobowych:

- 1) odpowiedzialność karna
- 2) konieczność powtórnej budowy produktu „od podstaw”,
- 3) kary umowne za opóźnienie, odpowiedzialność cywilna za straty klienta,
...

Realia – problem 6: przestępstwo przeciw ochronie informacji

Produkt zastosowany przez klienta do działań cyber-przestępczych:

- 1) postępowanie karne, udział w charakterze podejrzanych
- 2) wyrok za współudział

Realia – problem 7: ochrona konsumenta

Odbiorca produktu to konsument. Umowa okazuje się zawierać „niedozwolone klauzule”:

1) grzywna UOKiK, bankructwo...

Realia – problem 8: ochrona pracownika

Produkt tworzysz z kilkoma kolegami/koleżankami.

- zatrudniasz ich, by uniknąć „szarej strefy”
- kontrola inspekcji pracy – brak regulaminu urlopowego, niewydane karty urlopowe ...
- grzywna

Realia – problem 8b: ochrona pracownika

- więc nie zatrudniasz ich
- gdy sprzedałeś produkt za 100mln ... oskarżają Cię o kradzież własności intelektualnej
- ponieważ ich nie zatrudniłeś, to nie masz automatycznie praw autorskich do wytworzonego kodu.
- płaciłeś kolegom ale nie masz papieru na nabycie praw autorskich

Realia – problem 9: naruszenie praw autorskich

Konkurencja pragnie wstrzymać realizację projektu:

- konkurencja zgłasza piractwo.
- Policja zabezpiecza przedmiot sporu – komputery zajęte do czasu rozstrzygnięcia procesu sądowego.
- Brak możliwości realizacji prac – bankructwo.

Realia – problem 10: VAT

- Wystawiłeś fakturę kontrahentowi za 100mln+VAT
- Kontrahent nie płaci
- VAT musisz odprowadzić, a nie masz 23mln

Realia – problem 10: VAT cd

- No to nie wystawiasz faktury, lub mniejszą „na początek”
- *kto wystawia fakturę lub faktury, zawierające kwotę należności ogółem, której wartość lub łączna wartość jest znaczna, poświadczając nieprawdę co do okoliczności faktycznych mogących mieć znaczenie dla określenia wysokości należności publicznoprawnej lub jej zwrotu albo zwrotu innej należności o charakterze podatkowym lub takiej faktury lub faktur używa, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.*
- Przy mieniu dużej wartości od 5 lat lub karę 25 lat więzienia

Realia – problem 10:

- No to nie wystawiasz faktury, lub mniejszą „na początek”
- *kto wystawia fakturę lub faktury, zawierające kwotę należności ogółem, której wartość lub łączna wartość jest znaczna, poświadczając nieprawdę co do okoliczności faktycznych mogących mieć znaczenie dla określenia wysokości należności publicznoprawnej lub jej zwrotu albo zwrotu innej należności o charakterze podatkowym lub takiej faktury lub faktur używa, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.*
- Przy mieniu dużej wartości od 5 lat lub karę 25 lat więzienia

Realia – problem 11:

Pomysł na produkt powstał na bazie zadania z Algorytmów i Struktur Danych:

- JMR dowiedział się o tym i .. PWr żąda udziału w przedsięwzięciu
- Ocena wkładu pracownika PWr to pole minowe:
  - przeszacowanie to wyzysk pomysłodawców
  - niedoszacowanie to groźba zarzutów karnych dla JMR
  - oszcowanie wartości pieniężnej w tym wypadku zawsze da się podważyć

Główne tematy na wykładzie

- Kodeks karny – „przestępstwa informatyczne”
- Prawo autorskie i patentowe
- Prawo administracyjne
- Ochrona danych osobowych (GDPR)
- eIDAS - przykład regulacji europejskich
- Prawo cywilne (umowy, ...)
- Prawo pracy